

DELEGAT POLSKI U KAMERLENGA.
„Osservatore Romano” o przyjeździe wicem. Szembeka

RZYM, 1. 2. — Wczoraj wice-minister Szembek oraz chargé d'affaires przy Watykanie Janikowski przyjęci zostali przez kamerlenga kard. Pacelli.

„Osservatore Romano” przywiązuje duży wag do przyjazdu wicemin. Szembeka na uroczystości pogrzebowe i wiadomość tę podaje pod trylamiowym tytułem.

Równocześnie dziennik przynosi sprawozdanie z nabożeństwa żałobnego odprawionego w kościele św. Stanisława za spokoj duszy Piusa XI.

PAPIEŻ-POLITYK, CZY KAPŁAN?

RZYM, 18. 2. — Łowiąc w powodzi przewidywań i pogłosek, można wskazać kilka nazwisk tak zwanych „upatrzonej na przyszłych papieży”, nazwisk, które obiegają Wieczne Miasto od kilku dni. Mówi się o kardynałach kurialnych: Eugeniuszu Pacellim, dotychczasow. kardynale sekretarzu stanu, (któremu przypisują jakoby uczucia frankofilskie), Franciszku Marcheggim, b. nuncjuszu w Warszawie, Teodoczinim, Maglionem oraz o kardynałach diecezjalnych, jak Ascalesi, arcybiskup Neapolu, Nasalli Rocca, arcybiskup Bolonii, Dalla Costa, arcybiskup Florencji, Piazza, patriarcha Wenecji i Boetto, jezuita, arcybiskup Genui. Zwraca się Dalla Costa i Boetto cieszą się wielką liczbą zwolenników pośród tak zwanych „przewidywaczy” zawodowych.

Rzymianie zastanawiają się również nad tym, czy następca Piusa XI będzie politykiem, czy raczej świątobliwym kapłanem w typie Piusa X, o którym po dziś dzień nie zapomniano. Dowodem tego jest składanie co dnia w grotach watykańskich na jego grobowcu naręczy świeżych kwiatów.

P Prezydent RP z małżonką
powrócił z Zakopanego do Warszawy.

WARSZAWA, 18. 2. — Prezydent Rzeczypospolitej powrócił dziś rano w towarzystwie małżonki i siostry z Zakopanego do Warszawy. Na dworcu głównym witali Prezydenta Rządu wicepremier Kwiatkowski, minister spraw wojskowych gen. Głuchowski, podsekretarz stanu w Min. Komunikacji Piasecki, wicewojewoda Jurkiewicz oraz członkowie domu cywilnego i wojskowego.

Rybacki tureccy złowili olbrzymiego rekina wagi 500 kg.

STAMBUŁ, 18. 2. — Jak podają pisma stambulskie, rybacy złapali w okolicach Wysp Książęcych na morzu Marmara olbrzymiego rekina, ważącego ok. 500 kg. Rekin bronił się zaciekle i włókł za sobą łódź rybacką w ciągu kilku godzin. Rybacy zostali uratowani jedynie dzięki pomocy

tów i ciągłe pielgrzymki tłumów modlących się do Piusa X, jak do świętego.

ALBUM „W HOŁDZIE WIELKIEMU PAPIEŻOWI”.

POZNAN, 18. 2. — Pod tytułem „W hołdzie Wielkiemu Papieżowi” ukazał się za kilka dni w pięknym wydaniu albumowy, obficie ilustrowany broszura, wydany ku upamiętnieniu wiekopomnych czynów i dzieł zmarłego Papieża Piusa XI. W broszurze zamieszczone zostaną przemówienia radiowe najwyższych dostojników kościelnych o Ojcu św. oraz szereg artykułów i rozpraw różnych autorów. Broszurę wyda Naczelny Instytut Akcji Katolickiej.

Książka ta winna znaleźć się w każdym domu katolickim jako trwała pamiątka i wspomnienie chwalebnego pontyfikatu największego przyjaciela Polski na Stolicy Piotrowej.

Pamięci Piusa XI-go

Tablica ku czci zmarłego Papieża Piusa XI w katedrze wrocławskiej.

Cały personel rafinerii brał udział w kradzieży spirytusu.
WIELKA AFERA WE LWOWIE

LWÓW, 18. 2. Śledztwo w sprawie olbrzymiej kradzieży spirytusu w rafinerii na Bogdanówce we Lwowie, zatoczyło szerokie kręgi.

Powszechną uwagę zwracała w samych początkach dochodzeń niezrozumiała okoliczność, że systematycznie kradzieże dopuszczano się w rafinerii, mimo niezwykle ostrej kontroli nad produktem monopolowym, jakim jest spirytus.

Sprawę wyjaśnia stwierdzony obecnie fakt, że w afierze wzięła udział większa część personelu rafinerii z dyrektorem technicznym inż. Rudolfem Różycką na czele. Aresztowany inż. Różycka miał wynosić spirytus w manierce oraz w 5-litrowej blaszance, używanej do „rozgrzewania żółdka”.

Spirytus kradziony ukrywany był w łodziowej inż. Różyckiego, Barbary Hausner, w domu przy ul. Gródeckiej.

Wśród aresztowanych osób, zajmujących w rafinerii kierownicze stanowiska, znajduje się długoletni urzędnik. Zygmunt

Ochs, księgowy Jakób Feuerman oraz aparatowy oddział rektyfikacji Abram Tennenbaum.

Aresztowano ogółem około 20 osób. Ponieważ w więzieniu śledczym w Brygidkach znalazła się znaczna ilość personelu technicznego i administracyjnego, rafinerię musiano unieruchomić.

W najbliższym czasie ma przybyć z Warszawy specjalna komisja, która zajmie się zbadaniem technicznego prowadzenia rafinerii na Bogdanówce.

W dochodzeniach prokuratorskich uczestniczy delegat władz skarbowych.

Wiele uciechy
specjału dziecięcego, gdy jest zdrowe i wesole, dlatego pamiętajcie: dla matki i dziecka
Kawa Słodowa Kneippa

Wiceminister Bobkowski kandydatem na prezydenta m. Krakowa?

KRAKÓW, 18. 2. — Ukazało się zawia domienie, podpisane przez wiceprezydenta miasta Krakowa, Klimeckiego o zwołaniu konstytucyjnego posiedzenia Rady na dzień 22 bm. o godz. 18-ej. Na porządku dziennym oprócz wyborów prezydium znajduje się także sprawa ustalenia wysokości uposażenia prezydenta i wiceprezydentów.

W związku z powyższym, odżyły pogłoski o kandydaturze na prezydenta. Definitywnie upadła kandydatura wicewojewody Małuszynskiego, natomiast coraz częściej mówi się, iż najmilej byłby widziany wice-minister komunikacji, pułk. Bobkowski. Krążą też pogłoski, iż między poszczególnymi klubami radzieckimi toczą się daleko posunięte rokowania, celem wyłonienia już na pierwszym posiedzeniu nowego władz miasta.

Szef sztabu generalnego wojsk „rządu wyci” gen. Rojo podał się do dymu sji.
GEN. MIAJA WYJechał DO KARTAGENY

BILBAO, 18. 2. — Komunikat powstającej kwatery głównej oraz komunikat dowództwa wojsk republikańskich stwierdzają zgodnie, że w dniu wczorajszym prócz bombardowania portu Walencji nie zaszło na frontach hiszpańskich nic nowego.

ARGENTYNA UZNA GEN. FRANCO. BUENOS AIRES, 18. 2. — Minister spraw zagranicznych Cantillo oświadczył, że rząd republiki argentyńskiej uzna w najbliższym czasie rząd narodowy w Hiszpanii.

W PROWINCJI LEWANTYŃSKIEJ. MADRYT, 18. 2. — Rząd republikański tłumaczy konieczność przeniesienia ministerstwa do prowincji lewantyńskiej niemożnością umieszczenia ich w Madrycie, gdzie wszystkie prawie większe budynki uszkodzone są przez bombardowanie. Do Kartagenu gdzie przebywa większość ministrów republikańskich, przybył wczoraj wieczorem gen. Maja.

MA DOŚĆ...

PARYŻ, 18. 2. — Z Perpignan donoszą, że szef sztabu generalnego hiszpań-

skiej armii republikańskiej gen. Rojo podał się do dymu i udał się do Vernet-Les-Bains (Pirenejskie Wschodnie), gdzie przebywa jego rodzina.

TRZY ARME POJĄ NA MADRYT.

PARYŻ, 18. 2. — Według doniesień z Burgos, przygotowania wstępne do przegrupowania armii powstańczej, mającej wderzyć na Hiszpanię centralną, są już zakończone. Główne dowództwo, podobnie jak przy ofensywie katalońskiej, zachowa się gdzieś na trzy grupy: południową pod dowództwem gen. Queipo de Llana, środkową pod dowództwem gen. Saliqueta, wschodnią pod dowództwem gen. Fidel da Villa. Pod Madrytem zmierzają się dwaj starzy żołnierze kolonialni, gdyż zarówno Maja, jak i Franco spędził dłuższy czas w Afryce. Maja przed powołaniem na stanowisko ministra wojny w rządzie czterwonej Hiszpanii przez 35 lat pełnił służbę w Afryce.

Już czas najwyższy!
Kupić los w kolekturze

„ALJOT” J. HORODYSKA I S.
WARSZAWA, ŚCIEŻKOWA 37

bo cięgnięcie rozpoczyna się już 23 lutego

Wyjazdy zagranicę zostaną ograniczone
ALE ZAKAZ NIE JEST PRZEWIDYWANY.

WARSZAWA, 18. 2. — W sferach związanych z turystyką zagraniczną, utrzymują, że w roku bieżącym należy się liczyć z ograniczeniami w związku z wyjazdami zagranicę, a więc również i z ograniczeniem zbiorowych wycieczek turystycznych.

Za ograniczeniem turystyki zagranicznej przemawiają względy budżetowe, na straż którego stoi Ministerstwo Skarbu, a które przeciwnie jest wywołaniu, z trudem zdobytych, dewiz pod tą postacią, podczas gdy gospodarka narodowa potrzebuje poważnych inwestycji w postaci maszyn dla szybko rosnącego C.O.P., jak i surowców.

Mimo tych tendencji, Min. Spraw Zagranicznych zawarło już odpowiednie u-

mowy turystyczne na warunkach kompensaty z Włochami, Bułgarią, Czechosłowacją, Rumunią, Węgrami, Litwą i Ameryką (wystawa światowa) oraz prowadzi pertraktacje z rządem Jugosławii.

Zezwolenia na urządzenie wycieczek zbiorowych wydawane mają być poszczególnym organizacjom zawodowym lub kulturalnym, którym dopiero poszczególna biura podróży będą organizowały wycieczki.

Ograniczenia powyższe nie będą stosowane tak ściśle tylko do wycieczek na statkach polskich, gdyż wtedy ucieczka walut zagranicę jest z natury rzeczy ograniczona przez to, opłaty za przejazd i utrzymanie wpłyną do kas Linii Gdynia — Ameryka, a więc zasadniczo pozostała w kraju.

Ministerstwo Skarbu stanęło na stanowisku, że całkowity zakaz wyjazdów turystycznych zagranicę tworzy niepotrzebną atmosferę, której świadkami byliśmy w latach ubiegłych i dlatego drogą pośrednią dąży do częściowego ograniczenia nadmiernej fali wyjazdów zagranicznych.

SZEF POLICJI NIEMIECKIEJ W WARSZAWIE.

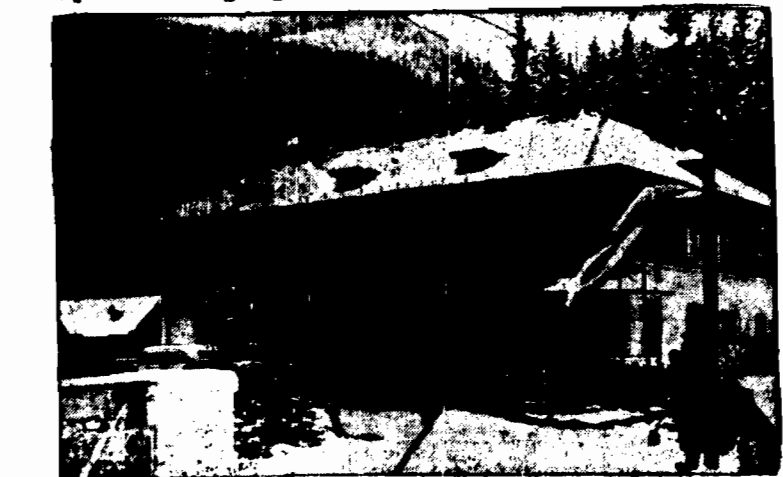
WARSZAWA, 18. 2. Dziś w godzinach rannych przybył do Warszawy szef Policji i Sztafet Ochronnych Rzeszy H. Himmler.

Na dolnym peronie Dworca Głównego ustawiła się kompania honorowa PP z orkiestrą.

Celem powitania niemieckiego gościa przybyli na Dworzec kom. główny PP gen. Kordia-Zamorski, w otoczeniu wyższych oficerów policji, ambasador Moltke wraz z otoczeniem ambasady niemieckiej, radca Kurnatowski z MSZ i inni.

Wysiadającego z wagonu szefa SS Himmlera powitał gen. Kordia-Zamorski ambasador Von Moltke a orkiestra odegrała — hymn narodowy Rzeszy. Po odebraniu raportu od dowódcy kompanii honorowej szef Policji Rzeszy — Himmler przeszedł przed jej frontem a następnie przywitał się z oficerami polskiej Policji.

Po krótkim cerle szef Policji Rzeszy Himmler w towarzystwie ambasadora von Moltkego odjechał do ambasady niemieckiej.

Gospoda turystyczna w Jaworzynie Spiskiej.

Gospoda turystyczna „Pod Towarzystwem Pancernym” w Jaworzynie Spiskiej, poławie com i otwarta w obecności wiceministra Bobkowskiego i gen. Rupperta. Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonał p. ministrowa Bobkowska

Tragiczny wyścig na szosie zakończył się strzelaniną

RADOMSKO, 18.2. — Podróżni, jadący drogą z Radomska do Brzeźnicy, byli świadkami niezwykłego wypadku, którego ofiarą padł 26-letni Władysław Fronczak z Woli Janowskiej. Z targu z Brzeźnicy powracał kilka furmanek. Na jednej z nich jechał kowal Władysław Fronczak. Pod wsią Dworszowice, gdy Fronczak zamierał wyminąć jadących przed nim, jeden z woźniców podciął konie batem. Nastąpił wyścig, w czasie którego furmanka, usiłującego wyprzedzić Fronczaka, wywróciła się.

Za Dworszowicami, ponieważ Fronczak kowi urwały się lejce, zmuszony był zatrzymać się. W tym czasie nadjechała na rowerach dwóch mężczyzn, którzy poczęli strzelać do niego, przy czym jedna z kul zraniła Fronczaka w głowę poniżej lewego

ucha. Przewieziono go do szpitala w Radomsku. Zadana rana okazała się niegroźna. Policja wszczęła dochodzenie, celem ustalenia, kto był sprawcą strzelaniny.

Nauczyciel porzucił szkołę.

JAROSŁAW, 18.2. — U władz szkolnych w Jarosławiu interweniowała delegacja jednej z gromad spod Sieniewa, prosząc o przysłanie nowej siły nauczycielskiej ponieważ dotychczasowy nauczyciel, nikomu nie mówiąc, po przyjeździe jakiejś pani z Przemyśla do tej gromady, spakował wszystkie swoje rzeczy i wyjechał w niewiadomym kierunku z ową damą.

Tegoroczny zjazd Związku Legionistów będzie posiadać charakter specjalnie uroczysty.

WARSZAWA, 18.2. — Tegoroczny Zjazd Związku Legionistów w dniu 6 sierpnia będzie posiadał specjalnie uroczysty

charakter ze względu na 25-letni jubileusz. Również pułki legionowe obchodząc będą w tym roku 25-lecie swego powstania.

Morderca rodziny restauratora ZOSTAŁ SKAZANY NA KARĘ ŚMIERCI.

W procesie białostockim o wymordowanie rodziny restauratora Piekutowskiego w Starosielcach, Władysław Poskrobko w ostatnim słowie powiedział: „Błagam sąd o karę śmierci dla siebie”. Po ukończeniu rozprawy zapadł wyrok:

Władysław Poskrobko został uznany winnym: zarzuconych mu w akcie oskarżenia przestępstw i skazany na śmierć

przez powieszenie.

Młodszy brat Władysława, Zygmunt Poskrobko z braku dowodów współdziałał na w przestępstwie został uniewinniony.

Obrona skazanego apelowała od wyroku. Również oskarżyciel publiczny wiceprokurator Budziński założył apelację od wyroku uniewinniającego Zygmunta Poskrobko.

Zołnierz polski w poczci żydowskiej Ohyda wierszy, „wieszczów Madagaskaru”

Oddawna już zwracano uwagę na szkołę literatury robionej w języku polskim przez żydów. Ostatnio „Polska Zbrojna” organ armii uderzył na alarm, wskazując na dywersję szerzoną przez tę literaturę. „W ogłoszonej ostatnio — czytamy w artykule — przez „Polskę Zbrojną” ankietę: „Literatura i żołnierz”, wybitni pisarze polscy wypowiedzieli się na ten temat, jasno i wyraźnie, podkreślając swój pozytywny stosunek do żołnierza i wojska jako fundamentu naszej narodowej egzystencji.

Po przeczytaniu odpowiedzi naszych pisarzy na tę ankietę miałem nasuwać się pytanie: co myślą pisarze żydowskiego pochodzenia o tak aktualnym dziś zagadnieniu obrony narodowej i jakie są ich głosy w tej sprawie. Tutaj wszakże nie trzeba ogłaszać ankiety. Żydzi są zawsze hłaśliwie szczerzy. Wyjawiają swe poglądy nie tylko w publicystyce, lecz również w poezji.

Weźmy do ręki książki trzech czołowych poetów żydowskich: Tuwima, Skolimskiego i Wittlina. Od razu owionie nas won „antymilitarystycznych wierszy”, bijąca z utworów tych „urodzonych pacyfistów”.

I oto rzecz ciekawa: u przyszłych wieszczów Madagaskaru napotykamy niemal identyczne podejście do tak zasadniczego tematu, jak żołnierz czy wojsko lub służba wojskowa.

Postulujemy:

Tuwim: „Do prostego człowieka”

„...wiedz, że to bujda, granda zwykła gdy ci wołają: Broń na ramię, że im gdzieś nafta z ziemi siłki i obrodziła dolarami. Różnij karabinem w bruk ulicy...”

Skolimski: „Czarna wiosna”

„trzeba życie ojczyźnie nieść w dani, z tarczą, albo na tarczy się wraca. Cześć wam, mordercy sankcjonowani. Dzielnie mordercy, przycięcie bagnietem. Kto lepiej bije, ten lepszy żołnierz, Dłonie lampas złoty na kolumnier, I krzyż najwzwyż władzy dekretem. Odrzućcie bagniet, mundur i kask, Tornister, pas i ładownice, ze śpiewem wyjdźcie na ulicę...”

Wittlin: „Kolysanka”

„Porzućcie oręż, szabie i karabiny, bracia, ojce, syny, mężowie”. Przycięte wiersze są wyrazem pochwały zdrady i dezercji. Ale to jeszcze nie koniec. Zajrzyjmy dalej w głąb tych ohydnych książek, z których płynie narkotyk pacyfistycznej zgłiznizny i jad nienawis ci do żołnierza i wojska.”

Amerykanka wielbicielek kultury chrześcijańskiej Bogactwo dorobku literackiego laureatki Nagrody Nobla

J) Pearl Buck, wielka powieściopisarka amerykańska, przez przypadek tylko chyba urodziła się w Ameryce. Ojciec jej, nazwiskiem Sydenstricker, był jako misjonarz w Chinach już na wiele lat przed jej urodzeniem. I właśnie w okresie ich krótkiego pobytu na urlopie w Ameryce, przyszła na świat mała Pearl. Było to w roku 1892 Dziecko nie miało jeszcze czterech miesięcy, gdy rodzina, złożona obecnie z czterech osób, wybrała się w powrotną drogę do Chin. Pearl wychowywała się więc w Chinach. Pierwszym językiem, którego się nauczyła, nie był angielski, lecz chiński. Wzra stała, otoczona Chińczykami i Chinkami. Jadła i piła po chińsku. Przesiąknęła też zwyczajami i obyczajami chińskimi. Gdy Pearl, w wieku lat siedemnastu, pojechała do Ameryki, aby tam uczęszczać przez pewien czas do kolegium, żyła w swej ojczyźnie jak w obcym kraju, czuła się tam tak źle, że nie mogła dłużej tam pozostać i wkrótce powróciła do Chin.

W 1917 roku wyszła za mąż za misjonarza, nazwiskiem John Lossing Buck. Pojechała mu w jego dziele z całym poświęceniem. Opiekuje się nie tylko swoimi dziećmi, ale i całą gromadą chińskich dzieci ze swego otoczenia. Pomaga je wychowywać, wyklada w szkołach, i na uniwersytetach. Jest niezwykle aktywna, jak żołnierz obywatelstwa i pracy. Prawdziwa żona misjonarza.

Czy można jednak ją samą nazwać misjonarką? Tak i nie. Brakuje jej bowiem absolutnego przekonania, że Amerykanie i Anglicy, stojący na czele misji, posiadają rzeczywiście zdecydowaną wyższość nad krajowcami. Ze są o nich silniejsi i zdolni im przyjąć z pomocą.

Wkrótce Pearl zalała sobie sprawę, że jej prawdziwym przeznaczeniem nie jest

być misjonarką. Jej misją jest nakreślenie rzeczywistego obrazu dzisiejszych Chin, opisanie całego świata tego, co sama widziała i co sama odczuła. Stała się rewelatorką wspaniałych bogactw kulturalnych Chin o których Europejczycy nie mają pojęcia.

W roku 1923 ukazał się jej pierwszy artykuł o Chinach, w amerykańskim piśmie. Pomiędzy tym artykułem, a światową sławą przebiega Pearl Buck ciężkie lata pracy i zerkania z dawnymi przyjaciółkami i z tym wszystkim, co dotychczas wydawało jej się konieczne do życia. Pewnego dnia powiedziała bowiem: „Nigdy nie będę mogła przestać błagać o przebaczenie narodu chińskiego za to, że w imię Jezusa Chrystusa posłał mi im ludzi głupich, arogantkich i podejrzliwych, by zatruli go ich głupotą, arogancją i podejrzliwością”.

Pearl Buck pracuje ciągle wytrwale i treścią jej dzieł są ciągle Chiny. Jej angielszczyzna nawet wywołuje efekt tekstu nieoryginalnego. Dzieje się to dlatego, że powieściopisarka myśli najpierw po chińsku, zanim „przetłumaczy” to na język angielski. Jedną powieść następuje po drugiej. Najwybitniejsza to „Błogosławiona ziemia”, „Bracia” i „Synowie”. Powieść ta podbiła Amerykę od razu. Wkrótce powieściopisarka zdobyła „Nagrodę Pulitzera”, największe odznaczenie literackie, jakim Ameryka może nagrodzić pisarza.

A w roku 1938 przyszła — Nagroda Nobla.

Gdy korespondent amerykański w Oslo przesłał jej kablagram do Stanów Zjednoczonych z zawiadomieniem, o uzyskaniu nagrody, Pearl Buck nie chciała początkowo w to uwierzyć.

Pomimo to wszystko, fałszywym byłoby wyobrażać sobie tę powieściopisarkę jako poetyczną istotę, oderwaną od świata. Nie potrafiącą poradzić sobie w życiu. O nie! Na to jest ona zbyt Amerykanką!

Jest to dama w „pewnym wieku”, prawie, że elegancka, średniego wzrostu, szczupła, o długich, kasztanowatych włosach, bardzo pięknych niebieskich oczach i wystających kościach policzkowych. Pomimo szczupłej figury, postać jej przypomina nieco statuetkę marmurową swymi kształtami. Jest to kobieta bardzo opanowana, małomówna. Gdy jednak przemówi, głos jej ma niezwykły wdzięk i czar, Pearl Buck jest kobietą nowoczesną.

Ryszard Walsh był właścicielem wydawnictwa John Day. Sukces „Błogosławionej ziemi” zbliżył autorkę z wydawcą. Wielka przyjaźń zresztą łączą oddawna Walsh i powieściopisarkę. Ponieważ małżeństwo Walshów było mocno „nieudane”, pani Walsh udała się po rozwód do sławego miasteczka Reno, gdzie też sprawa ta szybko została załatwiona. To samo zrobiła Pearl Buck. Najajutrz odbył się ślub wydawcy z laureatką Nobla. Obecnie „młode małżeństwo” mieszka w New Yorku. Pearl Buck pisze często artykuły do gazet na wszelkie aktualne tematy, poza tym dużo bawi się i przyjmuje, oraz pomaga młodym powieściopisarzom i dziennikarzom w osiągnięciu doskonałości i popularności. Ma

„amizę” obecnie pisać powieści, których akcja toczy się będzie tylko w Ameryce. Czyżby stała się nareszcie amerykańską pisarką?

W ostatnich dniach napisała, że: „Różnica między Amerykanami nie jest znowu tak wielka. Za mniej więcej — pięć wieków różnica ta przestanie istnieć”.

Pięć wieków! Nie — amerykańska powieściopisarka nie mogłaby pomyśleć ani powiedzieć podobnej rzeczy! Mogła to zrobić tylko kobieta Wschodu, przyzwyczajona do istic wschodnich „odległości” czy su!

Uporczywe ZAPARCIE STOŁCA

zatrwa organizm, pogarsza samopoczucie, odbiera apetyt oraz chęć i zdolność do pracy.

ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAJERA

stosowane przy zaparciu (obstrukcji) są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, wydolę nieustraszone raz i półwielkie stosują się również skutecznie w chorobach nowotworowych, pęcherzyka żółciowego (kamień), reumatyzmie, artretyzmie, hemoroidach i stykach

ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAJERA

PRODUKCJA RADU W KANADZIE.

Z okazji jubileuszu odkrycia radu przez panią Curie Skłodowską, która Polacy w kilku punktach Kanady chcą uczcić specjalnymi akademiami, prasa kanadyjska zamieściła opis laboratorium w Ottawie, przez które przechodzi obecnie połowa całej światowej produkcji radu. Z kopalni El Dorado nad „Great Slave Lake” blenda wydobywa do Port Hope w Ontario, gdzie znajduje się rafineria. Z Port Hope przesyła się do Ottawy ciemno popielaty proszek, który podlega badaniu przy pomocy elektrometru, po czym odbywa się pakowanie. Specjaliści robią „igły” platynowe, które zawierają po 10 miligramów. Miligram kosztuje mniej więcej 25 dolarów. Poza igrąmi są jeszcze w użyciu tubki platynowe, zawierające po 25 miligramów i wreszcie tzw. „bomby radowe” o jeszcze większych ilościach. Po przeprowadzeniu badań i zapieczonej tubek czy igieł „National Research Council” wystawia swoje poświadczenie, które informuje o ilości nabywcy o ilości i jakości radu.

FABRYKACJA TEKSTURY Z ŁODYG TYTONIU.

W prowincji Salerno, jednym z głównych ośrodków włoskiej kultury tytoniowej, zajmującym powierzchnię 1400 hektarów, powstała na w roku bieżącym wielka wytwórnia, która zajmować się będzie przezróbką tytoniu na celulozę.

Wobec tego jednak, że jak wykazały badania, dalsza przeróbka otrzymywanego w ten sposób surowca na papier byłaby ze względu na handlowych niepraktyczna, postanowiono wyzyskać surowiec do fabrykacji produktów drugorzędnych, jak — oprócz książek, pudełek, obuwia i t. p. wytrzymując ową kalkulację nawet w czasach normalnych i mogącej współzawodniczyć z gatunkami tekstury innego pochodzenia.

O WYŻSZĄ UCZELNIE LEKARSKĄ W ŁÓDZI.

ŁÓDŹ, dnia 18 lutego br.

(—) Wczoraj odbyło się posiedzenie Prezydium Zarządu Towarzystwa Budowy Wyższej Uczelni Lekarskiej w Łodzi, poświęcone stopniowemu realizowaniu nakreślonych planów. Zdecydowano zwrócić się do grona profesorów wydziałów lekarskich z prośbą, by zechcieli okazać swą fachową pomoc i dobrać radę Towarzystwu przy opracowywaniu zadań, które Towarzystwo w niedalekiej przyszłości postawi architektom przy urzeczywistnianiu planów budowy gmachu dla Wyższej Uczelni Lekarskiej w Łodzi.

W związku z brakiem odpowiednich funduszy wyłonila się koncepcja rozpisania na ten cel przez miasto pożyczki długoterminowej.

Związek Oficerów w Rezerwy odbudowuje historyczny zamek.

Słynny z bohaterskiej obrony garski wojsk księcia Jeremiego zamek zbarraski, trzymający się względnie dobrze aż do roku 1917, kiedy to bolszewicy złupili go i spalili, zaczął rozpaść się ostatecznie w gruzy. Kres niezłomnej pracy czasu poświęca energiczna akcja ZOR.

Celem odbudowy cennego zabytku powstało w roku 1935 „Stowarzyszenie oficerów rezerwy dla odbudowy zamku ks. Wiśniewskich w Zbarażu z siedzibą w Taropolu”.

Po zebraniu drogą składek publicznych

i wpływu z broszurki pt. „Ratujmy zamek w Zbarażu”, ks. dr Ludwika Frąsia, funduszy, przystąpiono do prac renowacyjnych. W chwili obecnej jest już całkowicie odbudowane lewe skrzydło zamku, przy najtroskliwszym zachowaniu charakteru i stylu epoki. Prace nad dalszą odbudową posuwają się naprzód mimo trudności finansowych.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że dotychczasowi właściciele zamku pp. Jawetowie odstąpili go tytułem darowizny Zw. Ofic. Re-

BRIDGE

czekolada nadziwna i zoma plakatami kromami

A. WEDEL

PRZED WYSTAWĄ ŚWIATOWĄ W RZYMIE.

W odpowiedzi na zaproszenie ze strony Italii do wzięcia udziału w wystawie międzynarodowej dla uczczenia 20-rocznicy rządów faszystowskich, która odbędzie się w roku 1942 w Rzymie, rząd japoński przyrzekł formalnie swój udział

Stolica Apostoła zawiadomiła rząd włoski, że przyjmuje zaproszenie do wzięcia udziału w wystawie światowej 1942 r. w Rzymie.

DYPLOMATY PISZE MANUSKRYPT FILMOWY.

Szara eminencja angielskiego ministerstwa spraw zagranicznych, Sir Robert van Sittart, o którym mówią, że należy do najpotężniejszych głów angielskiej dyplomacji, poświęca swój wolny czas — a ma to niewątpliwie mniej, niż którykolwiek dyplomata europejski — literaturze i muzom. Obecnie dyplomata angielski zajęty jest pisaniem scenariusza jednego z najciekawszych filmów historycznych, które nie wcale mniej zapewne niż w przyszłym roku ujrzy my na ekranie. Jest to film osnuty na tle życia wielkiego wojownika — angielskiego i śmiałego zdobywcy, którego tragiczna i tajemnicza śmierć na statku „Hampshire” wywołała tyle najróżnorodniejszych domysłów i sensacyjnych pogłosek. Van Sittart, który był zawsze gorącym wielbicielem wielkiego generała, oparł swój scenariusz na historycznie potwierdzonych epizodach z jego życia, odtworzonych w dużej części na podstawie tajnych dokumentów z archiwów ministerstwa wojny, od jego wypraw wojennych w Sudanie do ostatniej katastrofy na „Hampshire”.

BRAZYLIA UCZCI SWEGO NAJWIĘKSZEGO PISARZA STWORZENIEM SIECI BIBLIOTEK.

Dla uczczenia setnej rocznicy urodzin największego prozaika brazylijskiego Machado de Assis, która będzie bardzo uroczystie obchodzona w całym kraju, wydat prezydent dr. Vargas dekretem, na podstawie którego minister oświaty ma ustanowić komisję złożoną z 7 członków dla opracowania programu obchodów i udziału w nich kraju. Dla postawienia olbrzymiego pomnika wielkiego pisarza i wychowawcy narodu będzie otwarty specjalny kredyt. Sekretariat oświaty stanu Rio de Janeiro dla uczczenia Machado de Assis, stworzył we drowne biblioteki, które rozporządzają już 150 5,000 tomów.

FIRMA i TOWAR, które wstydzą się reklam, nie zasługują na zaufanie.

EXPRESS GOSPODARCZY

Przymusowy wykup majątków ziemskich W województwie łódzkim podlega tej akcji 3518 ha.

(f) W Dzienniku Ustaw z dnia 15 lutego 1939 r. (Nr. 12) ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 11 lutego br. zawierające imienny wykaz majątków ziemskich podlegających przymusowemu wykupowi. Poniżej podajemy najważniejsze wyjątki tego rozporządzenia w streszczeniu:

Par. 1 powyższego rozporządzenia podaje, że akcja przymusowego wykupu nie obejmuje następujących województw: lubelskiego, białostockiego, wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego i krakowskiego. W województwie łódzkim plan parcelacyjny na r. 1939 został wykonany w całości przez rozparcelowanie niezbędnej ilości gruntów prywatnych wobec czego nie ma podstawy do poddania przymusowemu wykupowi na mocy art. 12 Cz. I ustawy z dn. 28 grudnia 1933 r. o wykonaniu reformy rolnej nieruchomości ziemskich położonych na terenie wymienionych województw.

Par. 2 rozporządzenia R. Ministrów ustala plan parcelacyjny wg następujących norm:

W województwie warszawskim przymusowy wykup obejmuje 498 ha, w łódzkim 3518 ha, kieleckim 337 ha, tarnopolskim 3677 ha, stanisławowskim 1417 ha, lwowskim 3093 ha, śląskim 7438 ha, poznańskim — 20275 ha, pomorskim 17437 ha.

Ogółem przymusowemu wykupowi podlegają 57690 ha.

Obowiązkowi parcelacji przymusowej na terenie województwa łódzkiego podlegają grunty prywatne:

w powiecie łódzkim: 90 ha z nieruchomości Sarnów stanowiącej własność Józefa Stegmana;

w powiecie brzezińskim: 150 ha z nieruchomości Rogów stanowiącej własność Zbigniewa — Aleksandra i Stefana Wilskiego oraz Bronowice A i Bronowice B stanowiących własność Ignacego Wilskiego;

w powiecie łaskim: 150 ha z nieruchomości: Miasto Łask i Janowice folwark stanowiących własność Janusza Szwajcera,

w powiecie łęczyckim: 115 ha z nieruchomości Karsznice stanowiącej własność Jana Wernera,

225 ha z nieruchomości: Pęcławice, Cielustawice i Górki, stanowiących własność Ireny — Marii — Natalii Sulimierskiej,

290 ha z nieruchomości: Sławoszewo, stanowiącej własność Henryka Schloessera i Koryta stanowiącej własność Karola — Hermana Schloessera;

265 ha z nieruchomości: Byszew i Goszczęca stanowiących własność Konstantego Edwarda Jezierskiego;

106 ha z nieruchomości Goślib stanowiącej własność spadkobierców Wandali — Maltzana;

320 ha z nieruchomości: Siedlice, Gozaczyno i Bazyła B., — stanowiących własność Heleny i Józefa-Jadwigi Boettichera i Dębic stanowiącej własność spadkobierców Józefa-Ludwika Boettichera;

w powiecie piotrkowskim: 105 ha z nieruchomości Gólesze, stanowiącej własność Zygmunta i Józefa Cieszkowskich,

170 ha z nieruchomości: Lubatów i Zakrzew stanowiących własność Kazimierza Puławskiego;

75 ha z nieruchomości: Świerczyńsko, Niechcice i Jadwinów stanowiących własność Zygmunta — Salomona i Szulima Kupczyków, Icka vel Izaaka Pfeffera, Szmulu vel Samuela i Jakuba Goldkustów i Kaili — Zofii Kleczewskiej;

350 ha z nieruchomości: Łekkiński, Woła Grzymalina cz. Czyżewka, Wawrzyszew i Łęg — stanowiących własność Leopolda-Wojciecha Kronenberga;

185 ha z nieruchomości Bujny stanowiącej własność Adeliny Wunsche i Katarzyny Schicht;

w powiecie radomszczańskim: 90 ha z nieruchomości: Makowska, Makowska A i Makowska nr. 1 stanowiących własność Władysława Meyera;

80 ha z nieruchomości: Łagiewniki, Zakrzew i Kolonia w dobrach Łagiewniki i Zakrzew nr. 3 stanowiących własność Marii-Reginy-Władysławy — Ewy Cyrus Sobolewskiej;

170 ha z nieruchomości: Stróża i Grabki stanowiących własność Mariana i Heleny Lubieńskich;

w powiecie sieradzkim: 125 ha z nieruchomości: Wola Łobudzka, Wola Łobudzka B C i Kolonia Wola Łobudzka Nr. 1, stanowiących własność Seweryny-Barbary Niemyskiej i spadkobierców Ksawerego Niemyskiego;

w powiecie sieradzkim i wieluńskim: 85 ha z nieruchomości: Stolec A i B oraz Dymek stanowiących własność Feliksa Murzynowskiego;

w powiecie wieluńskim: 105 ha z nieruchomości: Galewice B stanowiącej własność Kazimierza Czapskiego;

127 ha z nieruchomości: Raduszyce i Kraszkowice A i B stanowiących własność Karola Endera i Ireny-Augusty Kindermann.

140 ha z nieruchomości Radoszewice A B C D stanowiącej własność Teodora-Marcina Dużyńskiego.

Konflikt w przełyśle przewozowym Strajk ekspedytów na trasie Łódź — Lwów

ex) W dniach ostatnich wybuchł w Łodzi „strajk” firm ekspedycyjnych łódzkich, które odmówiły przewożenia towarów dla odbiorców lwowskich. Strajk powyższy powstał w następujących okolicznościach:

Ceny w przełyśle ekspedycyjnym w ostatnich czasach obniżyły się. Sferę ekspedycyjną podkreślają, że przy obecnym poziomie cen, firmy ekspedycyjne nie są w stanie osiągnąć nawet własnych kosztów handlowych.

Wystarczy zaznaczyć, że koszt własny firmy ekspedycyjnej transportu 1 kilograma towaru z Łodzi do Lwowa, łącznie z wynagrodzeniem, pobieranym przez przewoźnika wynosi minimum 12 groszy, podczas, gdy lwowscy kupcy za transport takiego kilograma płacili od 10 do 11 groszy.

Nie dziwnego, że w tych warunkach rentowność ekspedytów łódzkich uległa zupełnemu załamaniu, a szereg mniejszych firm, musiało ulec całkowitej likwidacji.

Ekspedytorzy łódzcy wysunęli wobec tego w stosunku do odbiorców lwowskich postulat podwyżki cen na razie o 40 proc. Podwyżka ta, zdaniem ekspedytów, miałaby na razie przynieść tylko zrównoważenie kosztów własnych. Po tej pierwszej podwyżce miała nastąpić druga, która w rzeczy wiściwej przyczyniłaby się do urentownienia przemysłu ekspedycyjnego.

Kupcy lwowscy kategorycznie odrzucili propozycje łódzkich ekspedytów, wobec tego, ci ostatni wstrzymali wszelką wysyłkę towarów na trasie Łódź — Lwów; tak że już od trzech dni ruch na tym odcinku całkowicie zamari.

Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że sytuacja powyższa jest dla handlu oraz przemysłu wysocy niepokojąca, a to z tego powodu, że w okresie sezonu, przerwanie obrotów na drugie po Warszawie co do ważności gospodarczej trasy handlowej, może spowodować nieobliczalne wpłaty straty.

Tonaz eksportowy do Lwowa wynosi rocznie 15 milionów ton, z czego samej manufaktury Łódź wywozi do Lwowa od 7 do 8 milionów ton w ciągu jednego roku. Wartość tonażu towarowego do Lwowa wynosi około 50 milionów złotych.

Jak się dowiadujemy, sfery przemysłowe łódzkie czynią poważne zabiegi, aby

konflikt powyższy można było jak najszybciej zlikwidować.

(ag).

NOWY KONKURENT ODYNI?

Gdynia, jeden z najmłodszych portów w świecie zyska wkrótce nowego konkurenta co najmniej do tego tytułu.

Specjalna komisja parlamentarna przeprowadziła niedawno badania w trzech miastach północno-fińskich a mianowicie: Turku, Kemi i Oulu w celu ustalenia w którym z nich istnieją najlepsze warunki do stworzenia urządzeń portowych, przeznaczonych głównie na wzmożenie handlu zagranicznego.

NIE WYGRYWA SIĘ WOJNY NA MORZU CUDZYM RĘKOMA.

(ag).

PRZESŁANKI

Ludzie przesądni wierzą w tajemniczą siłę rzeczy martwych. Wierzą, że nie na leży kłosa kamazna na stole, bo to przynosi nieszczęście, że stuczone lustro wróży chorobę lub zgon, że pierścionek z opalem przynosi właścicielowi niepowodzenie itp.

Jest też sporo takich, którzy nie wierzą w „zły wzrok” kamazzy, lusterka, opalów, a mimo to mają swój indywidualny przesąd na własny wyłącznie użytek. Ci twierdzą z całą pewnością, że ich szczęśliwym dniem jest np. czwartek, że cyfra 7 przy nosi pecha, a 5 — szczęście, że spotkanie się z panem X czy panią Y wróży nieomylnie pechowy dzień itp. I na wszystko mają dowody, przykłady.

W życiu, w zastosowaniu praktycznym przesady prowadzą do zabawnych a często fatalnych wydarzeń. W Montecarlo np. jakiś gracz, nie mogąc się zdecydować na

jaki numer, rzucał sztangielkę, która wskazywała, że ma iść, przegrał. Jego wia - a wia, wskazywało, że przegrał. Jego wia - a wia, wskazywało, że przegrał. Jego wia - a wia, wskazywało, że przegrał.

Odzis chodzi o zjedzenie sobie przyjemności losu, tam przypisuje się całkiem dużą rolę wróżb, pechowi, działaniu gwiazd.

Z tym wszystkim mode się nie liczą, który kusząc się o uśmiech Fortuny — nie rze udział w ciągnięciu Loterii Klasowej. Tutaj każdy ma jednakową szansę, każdy może być szczęśliwym, bo wygrana jest dziełem czystego przypadku. Toteż nie na leży zaniedbywać okazji poprawienia sobie bytu i nabyć los nie zwlekając, gdyż ciągnięcie i klasy 44-ej Loterii Klasowej rozpocznie się 23-go lutego.

ROZMOWY HANDLOWE FRANCJI Z GEN. FRANCO.

Delegacja francuskiego przemysłu chemicznego znajduje się obecnie w Burgos, gdzie układa się już z tamtejszym rządem w sprawie dostaw pirytu do Francji. Jak słychać gen. Franco skłonny jest zapewnić transporty z okręgu Huerva łąda nato niast wzamian za to poważniejszych załączek a conto przyszłych dostaw. Rokowania się toczą i wobec wzajemnego poważnego zainteresowania stron w doświadczeniu do skutku liczyć się należy z pozytywnym wynikiem.

Fakt ten zdaje się równocześnie pośrednio przesądzać losy rządu madryckiego, który dziś nie ma już nic do zaofiarowania.

RYNEK PIENIĘŻNY W ŁODZI.

Zapotrzebowanie na poszczególne papiery oraz listy zastawne w ciągu dnia wczorajszego wyraźnie zmalało co spowodowało dość poważne zmniejszenie się ruchu.

Wszystkie kursy notowano wyłącznie orientacyjnie w granicach kursów, jakie obowiązywały na urzędowej giełdzie warszawskiej.

PRODUKCJA C O P

na rynkach krajowych i zagranicznych. Znajdując się na terenie COP fabryki zaznaczają coraz silniej swoją produkcję zarówno na rynkach krajowych, jak i w ostatnich czasach, zagranicznych.

W pełni wytwórczości znajdują się już fabryki H. Cegielskiego i Odlewnia Leżacz, ińskiego w Rzeszowie, Syntetycznego Kalcułu w Dębicy, Fabryka Celulozy w Niedomicach, częściowo produkują już Zakłady Południowe w Stalowej Woli i wiele innych.

Szereg fabryk produkujących w COP wzięcie udział w tegorocznych Targach Poznańskich, zapoznając po raz pierwszy ogół społeczeństwa z zakresem i rodzajem produkcji przemysłowej w COP.

Kacik praktyczny.

Czy pani wie, że...

1) Zbytmo przesłodzone supy uratować można, wrzucając do garnka kilka kawalków surowego kartofla.

2) Ubrania sukienne czyści się doskonale starym kartoflem, rozmokłym w zimnej wodzie i przeczesanym przez siłko.

3) Aby uniknąć odcisków na nogach należy codziennie kłaść na palce kompresy z zimnej wody na 15 minut. Przed włożeniem pończoch — można zapudrować talkiem.

4) Powieki posmarowane lekko lanoliną — dodają blasku spojrzeniu.

5) Aby firankom i serwetkom koronkowym nadać piękny, kremowy odcień należy moczyć je w naparze herbaty.

Stan zbiórki na Fundusz Obrony Narodowej

Dnia 14 lutego 1939 r. stan zbiórki na FOM wynosił zł. 8.205.975.44. Łącznie ze zbiorów przeprowadzonych oddziałów wójtów Korpusu Oficerskiego i Oficerskiego Armii i Floty kapitał wynosił zł. 10.850.541.98.

Po potrąceniu kosztów budowy okrętu podwodnego „Orzeł”, na budowę ścigacza pozostaje zł. 2.650.541.98.

Czołowe miejsca w zbiorce na Fundusz Obrony Morskiej w miesiącu styczniu b. roku zajęły następujące Okręgi Ligi Morskiej i Kolonialnej: Stołeczny w Warszawie wpłacił — zł. 21.000.—, Śląski w Katowicach — zł. 21.000.—, Województwa Warszawskiego w Warszawie — złotych 16.000.—, Radomsko - Kielecki w Radomiu — zł. 14.000.—, Łódzki w Łodzi — zł. 11.000.—.

Ogółem zaś Okręgi Ligi Morskiej i Kolonialnej w miesiącu styczniu b. roku wpłaciły na Fundusz Obrony Morskiej sumę zł. 144.000.—.

Więści z kraju

ZUCHWAŁA UCIECZKA Z ARRESTU.

Zuchwał ucieczka chciał uciec z aresztu 30-letni młodziak Szymon Władysław Cielewski. Cielewski poszukiwany przez sąd grodzki w Somowcu, osadzony został w areszcie w Zagłębiu, rozbili plac w celi, wyjął z niego druty i sprządkowal z nich wyrzucił, stworzył drzwi i uciekł. Nie długo cieszył się wolnością, gdyż ujęto go powtórnie.

Cielewski odpowiadał przed sądem okręgowym w Somowcu na ucieczkę i skazany został na dwa miesiące aresztu.

SMIERĆ DZIEWCZYNY POD KOŁAMI SAMOCHODU.

Woj. Wacław Górn pod Częstochową, kierując samochodem ciężarowym, najechał na przebiegającą przez jezdnię dziewczynę 15-letnią, która poniosła śmierć na miejscu. Energetyczny dochodził władz w toku.

OLBRZYMA RYBĘ TROPICALNĄ WYRZUCIŁO MORZE POD OLMOWEM.

Na brzeg w Orlowie (ok. 10 km od Orlowa) wylądowała olbrzymia ryba morska, najprawdopodobniej z rodziny murenowatych. Jest to stała młodziak o smacznym mięsie. Jest to stała młodziak o smacznym mięsie. Jest to stała młodziak o smacznym mięsie.

TRAMP NA OSI WAGONU.

Pod wagonem pociągu pocztowego Warszawa — Gdynia odkryto na dworcu bydgoskim 15-letniego Jana Kowalskiego, który w ten sposób odbywał podróż z Łodzi do Gdyni. Młodocimym trampem ujęła się policja.

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.?

Przed podróżą za Ocean Król i królowa Wielkiej Brytanii zabiorą w podróż do Kanady skarby korony angielskiej

Po raz pierwszy od czasu istnienia Wielkiej Brytanii skarby korony angielskiej odbędą podróż przez Ocean Atlantycki. Zostało postanowione: król Jerzy VI i królowa Elżbieta zabiorą w podróż do Kanady swe korony królewskie.

Król Jerzy zabierze koronę Imperium, którą miał na głowie dotąd załedwie trzy razy. Ozdobiona jest słynnym szmaragdem Stuartów, wywiezionym w swoim czasie z Anglii do Szkocji przez Jakóba II i przywróconym Anglii.

Korona królowej posiada, wśród innych klejnotów, słynny brylant Koh-i-Noor. Brylant ten jest tak osadzony, że można go wyjmować i nosić oddzielnie przy sukni.

Korony królewskie przewiezione będą specjalnych stalowych szkatułkach pod osłoną uzbrojonego strażnika, który będzie towarzyszył klejnotom od chwili wyjazdu ich ze skarbcza w londyńskim Tower, do powrotu do Anglii.

Wyprawa, jaką zabierze w podróż król i królowa, otoczona jest na razie tajemnicą, ale już powszechnie wiadomo, że każdy z modeli, obecnie wykonywanych, kosztuje tysiąc funtów (25 tys. złotych), a sukien

tych i płaszczów zabierze królowa aż 50. Do każdej z sukien, dobrany jest oddzielny kapelusz.

Królowa postanowiła przestać nosić półtańców po matce i suknie jej, prócz białych i czarnych, będą miały ulubione jej barwy niebieskie od błękitu do ciemnego szafiru. Koniec żłoby oznacza też, że królowa nie porzuciła na smutnych perłach i brylantach, ale będzie nosiła i kamienie kolorowe.

Ci, którym udało się zajrzeć za kulisy pracowni gdzie przygotowują suknie, zdradzi, iż wśród wyprawy jest też kilkanaście sukien w kwiaty, przeznaczonych na „garden - party”, że kapelusze są płaskie i przybrane kwiatami, lub pórami i że mimo lata, królowa zabierze kilka futer.

Królowa Elżbieta przygotowała inną wyprawę na Kanadę, a inną na Stany Zjednoczone. W Kanadzie chce wyglądać jak najbardziej „po królewsku”, odwiedzając w Stanach Zjednoczonych mają charakter przyjacielskiej wizyty u prezydenta Roosevelta.

Co powinna wiedzieć każda pani domu.

Śmiano się jeszcze przed kilku laty z niewiast, interesujących się zbytnio kuchnią i gotowaniem, nazywano je „kucharki domowe”, lub żartowano im, że „ciągle” tylko w garnkach siedzą. Sztukę kulinarną i układanie jadłospisów uważano bowiem za sprawę drugorzędnej wagi, mogącą absorbować tylko osobę, pozbawioną wszelkich intelektualnych zainteresowań.

Obecnie — poglądy na tę sprawę zmieniły się do gruntu. Nowoczesna nauka uświadomiła nam o tym, że racjonalne odżywianie wpływa decydująco na zdrowie i wygląd człowieka. Zdajemy sobie już obecnie sprawę, z tego, że rola gospodyni domu, jako osoby decydującej o zakupach pewnych produktów i czuwającej nad wyższymi domownikami — jest bardzo ważna, tak z punktu widzenia życia i bytu rodziny, jak i bytu całego społeczeństwa. Dla tego też pani domu nie może już być osobą ograniczoną, nie zdającą sobie sprawy z tego, co czyni, lecz musi być dostatecznie uświadomiona o swych zadaniach i powinna posiadać, krótko mówiąc, dostateczny zasób wiadomości, z dziedziny medycyny, higieny dietetyki i racjonalizacji żywienia.

Co powinna wiedzieć pani domu, by mogła umiejętnie i właściwie prowadzić gospodarstwo?

Najważniejszą sprawą jest zorientowanie się w wartościach poszczególnych pokarmów i ich działaniu na organizm. Pokarmy, które codziennie spożywamy, dostarczają nam energii, siły do pracy, a potem służą do odbudowy, zniszczonych się ciagle tkanek naszego ciała i utrzymują je w odpowiedniej temperaturze (około 37 st.). Jeżeli człowiek odżywia się niedostatecznie, lub spożywa pokarmy o zbyt małej wartości — wpływa to ujemnie na jego zdrowie, powodując chudnięcie, utratę siły, szybsze zużywanie się tkanek organizmu. Niemniej szkodliwym jednak jest przeżarcie się. Co do tego, do niedawna jeszcze panowały zupełnie mylne poglądy. Przypuszczano mianowicie, że tłusta jest objawem zdrowia i tężyzny. Obecnie wiemy, że nadmiar składników pożywienia zostaje zmagazynowany przez organizm w postaci tłuszczu, który, osadzając się pod skórą, osłabia działalność narządów takich jak serce, nerki i wątroba. Dowiedziono jest rzeczą, że zdrowie człowieka zależy nie od tego, co jemy, ale od tego, jak jemy. W Ameryce uważa się nawet za zły zwyczaj, że człowiek o średniej tuższy — musi płacić większe składki, od normalnie szczupłego „klienta ubezpieczeniowego”.

Co należy uważać za nadmiar tuszy? Człowiek przeciętny powinien ważyć tyle kilo, ile ma centymetrów ponad 1 metr wzrostu. Jeżeli zauważy się, przy częstym wazieniu, wzrastającą wciąż nadwagę — należy w ten sposób zmniejszyć wartość kaloryczną pożywienia by spowodować powrocie do normalnej wagi.

Pożywienie nasze musi zawierać dostateczną ilość: 1) białka, 2) tłuszczu, 3) cukrowców, 4) wody.

Białko znajduje się w mięku, serze, jajach, mięsie, wędlinach, narządach wewnętrznych (flaki, płuca, nerki i t. p.), rybach i (w niewielkiej ilości), w chlebie razowym, kartoflach, fasoli. Białko pełnowartościowe posiadają jednak tylko produkty pochodzące ze zwierzęcego, a nie roślinnego.

Tłuszcz znajduje się w smaku, słoninie, masle, oliwie, olejach i w śmietanie.

Cukier spożywamy w postaci naturalnej w pokarmach mącznych jak chleb, ciastka, kluski, kasza i kartofle, oraz w owocach i miodzie.

Wodę — zawierają nasze napoje (herbata, kawa, mleko) oraz zupy owocowe i t. d.

Białko powinno stanowić 10 procent wszystkich czynników, z których składa się nasze codienne pożywienie. Reszta ma się składać z 30 procent tłuszczów i 60 procent cukrowców.

Przeciętny organizm, o wadze 60 kilo, powinien zużywać dziennie około 3,000 kalorii, przy czym wyjaśnić należy, że kaloria jest to ilość ciepła potrzebna do ogrzania jednego kilograma wody o jeden stopień C. Wartość odżywcza pokarmów określamy podług ich wartości kalorycznej. I tak na przykład 100 kalorii dostarcza nam każdy z następujących pokarmów: 1 jajko, kotlet cielęcy, 2 jabłka, szklanka mleka, duży kartofel, kawalek cukru.

Oprócz białka, cukrowców, czyli węglowodanów i tłuszczu, organizm ludzki potrzebuje jeszcze soli mineralnych i witamin.

znajdujących się w surowych jarzynach, owocach, surowym mleku i ogórkach kiszonych.

Jakie więc są normy dziennej ilości żywności dla zdrowej dorosłej osoby? Obliczając praktycznie i popularnie — człowiek powinien spożywać dziennie: pół litra mleka;

100 grm. mięsa, lub 2 jaja, lub 100 grm. sera;

200 grm. jarzyn liściastych;
200 grm. kartofli;
200 grm. jarzyn mieszanych;
200 grm. owoców surowych.

Norma produktów zbożowych cukru i tłuszczu jest uzależniona od zawodu, wieku i indywidualnych potrzeb ustroju.

Zresztą — całodziennie odżywianie człowieka powinno również ulegać wahaniom, w stosunku do jego wieku, a przede wszystkim zajęcia i trybu życia. Pracownicy umysłowi muszą odżywiać się potrawami lekkostrawnymi, a uniknąć większych ilości tłuszczu i mącznych potraw. Pracownicy fizyczni odżywiani być powinni bardziej

treściwie, z uwzględnieniem pokarmów wysoko — kalorycznych i białkowych przede wszystkim. Tragarz, wagi 70 kilo, potrzebuje 4,900—5,800 kalorii, utrudnik zaś tej same wagi — tylko 2800 kalorii.

Normy odżywiania człowieka zależą również od płci: Kobieta potrzebuje na ogół mniejszej ilości pożywienia, niż mężczyzna. Toteż kobiecie, o wadze 50 kilo wystarczy pożywienie dające w sumie jakieś 1800 kalorii (za wyjątkiem pracownic fizycznych).

W razie zbyt wielkiej otyłości należy zastąpić dietę odchudzającą, która polegać musi na ograniczeniu pokarmów wysokokalorycznych, a więc tłuszczów i węglowodanów. Unikać więc wtedy trzeba sosów, mącznych potraw, cukru i tłuszczów. Stosować zaś świeże owoce i surowki jarzynowe w dużej ilości. Dietę odchudzającą stosować można jednak tylko po wizycie u lekarza i stwierdzeniu, że z tych, czy innych powodów nie zaszkodzi ona organizmowi.

Nina Jarkiewiczówna.

Zapobieganie chorobom zakaźnym i higiena dziecka

Bardzo niehigieniczny zwyczaj całowania dziecka, zwłaszcza niemowlęcia przez rozmaite osoby winien być zwalczany bezwzględnie. Niech ten przywilej będzie udziałem tylko zdrowej matki lub opiekunki, która podczas kaszlu lub kataru musi nosić na twarzy maskę z gazy lub płótna. Osoby kaszlące, kichające niech się nie zbliżają do dziecka, bo łatwo mogą je zarazić chorobą zakaźną. Matki w imię miłości dziecka winny się wystrzegać w ogóle całowania dziecka w twarzyczkę. Drugim, ważnym czynnikiem w wychowaniu dziecka obok karmienia jest higiena dziecka — dlatego w pierwszym roku należy myć je i kąpać codziennie w drugim zaś roku co drugi dzień, a w lecie nawet codziennie. Lekkie nie-

domaganie, jak katar, kaszel, nie duża gorączka nie mogą stać na przeszkodzie kąpielom. W pierwszym roku życia dziecka należy używać mydła nie mydła, po pojawieniu się pierwszych zębów czyścić je miękką szmatką, umoczoną w słonej wodzie (tylko woda soli na szklankę wody). Pokój, w którym dziecko przebywa należy utrzymywać w czystości, podłoga musi być codziennie wytarta mokrą ścierką, w zimie mieszkanie musi być często przewietrzane, o świeżym powietrzu trzeba dbać szczególnie w czasie snu. Dziecko musi spać w oddzielnym łóżeczku, nigdy z rodzeństwem lub osobami starszymi, są to bowiem te drobne codzienne czynniki, które bardzo ujemnie wpływają na rozwój fizyczny i moralny dziecka.

Rady praktyczne.

Obuwie brokatowe oczyszcza się pędzkiem waty unaczynian w wodce.

Złote i srebrne pantofelki w miejscach uszkodzonych poprawia się złotym lub srebrnym proszkiem rozpuszczonym w tinkturze.

Jeżeli napiętki pantofli trą i uciskają należy odpowiednio miejsce pończochy na trzecią parafinę lub mydłem.

JAK IMPREGNOWAĆ TKANINY.

Gotuje się 17 gramów karuka w miękkiej wodzie aż do zupełnego rozpuszczenia. Zarazem rozpuszcza się 35 gr. alunu, w 1 litrze wody oraz osobno 10 gr. białego mydła w pół l. wody. Trzy te płyny łączy się łączy z osobna przez grubsze płótno i zlewa potem razem do jednego naczynia. Mieszanką tą dobrze nagrzaną szcztokuje się lewą (odwrotną) stronę ubrania — to powtarza się dwa razy.

JAK USTRZEC NOGI PRZED ODMROŻENIEM.

Należy nogi dobrze owinać bibułą (jeśli można skropioną spirytusem). Na

Co upotujemy na obiad

PONIEDZIAŁEK. Krupnik. Szyniec wierzch z kapustą i makaronem. Borówki ze śmietaną.

WTOREK. Zupa włoska z makaronem. Pieczeń wołowa na dziko z kartoflami i buraczkami. Krem pomarańczowy.

ŚRODA. Barszcz buraczkowy z pasztetkami. Wątróbka cielęca z kartoflami i sałatką z ogórków. Jabłka pieczone.

CZWARTEK. Zupa cytrynowa z ryżem. Kotlety z móżgu z sałatką z czerwonej kapusty. Kompot mieszany.

PIĄTEK. Zupa śliwkowa z grzanikami. Dorsz duszony z jarzynami i chrzanem. Surowka z kapusty i jabłek.

SOBOTA. Zupa z marmoty. Boczek wędzony zapiekany z kartoflami i kalafiorami. Galareta cytrynowa.

NIEDZIELA. Czernina z łazankami. Gęś z kapustą i kartoflami. Krein czekoladowy.

wierzch wkłada się skarpetkę. Przed włożeniem buta można jeszcze raz owinać skarpetkę bibułą. To chroni w zupełności przed odmrożeniem.

Małe dzieci chroni się przed poślizgnięciem w wannie kąpielowej, jeśli położyć się na dno wanny prześcieradło frottowe.

Strzał nie kołczyki w kształcie strzałek.

NOWE WYDAWNICTWA

HELENA RADLIŃSKA: Książka wśród ludzi. Wydanie trzecie. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Łódź 1938. Str. 307 plus 2 nłb.. Cena złotych 4.—

„Ścieżki, w tym tomiku zebrane, — pisała autorka w przedmowie — powstały we współdziałaniu z pracownikami, torującymi kółkiem drogi wśród ludzi i mające cele przede wszystkim popularyzatorskie. Przynoszą wyniki badań nad organizacją bibliotek i doświadczenia różnorodnej pracy kulturalnej. Mówią o zdobywaniu pełnej umiejętności czytania dla celów oświaty i pracy z książką. Ustępują pokazać najważniejsze w tym zakresie sprawy wydawnicze. Zarysowują program kształcenia bibliotekarzy, wprowadzają w zasady i najprostsze metody poznawania czytelnictwa”.

Nowe wydanie książki różni się znacznie od dwóch poprzednich, jest nie tylko pomnożone nowymi zdaniami, lecz również w wielu ujęciach opracowane na nowo, zgodnie z pojawianiem się nowych osiągnięć i faktów. Bardzo starannie przedstawiła się stała wydawnicza książka o podobnej pięknej okładce podobnej według projektu W. Sienkowskiego.

Nowy sezon — nowe pomysły Co będziemy nosić na wiosnę?

Chcąc zorientować się w kierunkach i nastrojach wiosennej mody musimy sprawdzić co noszą obecnie eleganci spędzające miesiąc luty na Riwierze.

Ten czarodziejski ogród ciepłarnianych drzew i kwiatów wzrastających pod błękitnym niebem i w ciepłej łagodnej aury —

kioszowy u dołu niemieckiej 4 — jedna żakiety, długości dwie trzecie albo trzy — czwarte znajdują wiele zwolenników.

W połączeniach kolorów zaznacza się wyraźne dążenie do kontrastów. Minęły już czasy, gdy komplet w jednym kolorze był synonimem elegancji. Obecnie urwiesz

jest co roku miejscem ucieczki tych, co pragną najprzeczniejszy okres przedwiosnia spędzić w atmosferze pełnego lata. — Tam, wśród anostistycznej, międzynarodowej publiczności, lansowane są i wypróbowywane pomysły, kolory i kroje, które później będą służyły za odcień przeciętnym śmiertelnikom.

Jako pierwszą nowość, należąca jeszcze do okresu ściśle wiosennego, proponują pierwszorzędne domy mody na Riwierze — błyszczący jedwab w połączeniu z wełną. Skromny, o męskim kroju tailleur, ożywiający chętnie eleganci — wylogami i mankietami błyszczącej crepe — satin. (rys. 1.) Strojowi takiemu towarzyszy zazwyczaj sztywny błyszczący cylinder dodający jeszcze więcej kokieteryjnej „męskości”, postaci modnej pani. Ściśle kobiece komplety jak np. suknia i pelerynka z jasnej wełny, (rys. 3) osiągały również nutę oryginalności i wytwornej elegancji zapomocą połączenia z błyszczącym jedwabiem. Najmodniejszym zestawie niem w tym kierunku będzie mocno-niebieska suknia wełniana z wstawieniem z jedwabiu w kolorze lila — rouge, którym podbita jest również niebieska pelerynka. Niektóre panie noszą nawet całe luźne żakiety z błyszczącego jedwabiu do spodni — z wełny (rys. 2).

Triumfy świecą na Riwierze kostiumiki z jasnej lekkiej wełny, a więc w kolorach: błękitnym, różowo — szarym i złotym. Mają one najrozmaitsze fasony. Obok zupełnie krótkich żakietów w formie bolera, widzimy męskie smokinki, albo trzyćwierciowe obciste, czy luźne żakiety.

Wierne płaszczyki w kolorach bardzo jasnych bez i popielatych — mają również liście niezwykle urozmaicone. Sympatią panów cieszy się fason wcięty i bardzo

ność ubrania się polega na śmiałym łączeniu kontrastowych barw. Do szarego lub niebieskiego kostiumu tailleur noszą — białe brązowe krokodylowe pantofelki i taką samą torebkę, brązowy kapelusik oraz złotą bluzkę i rękawiczki. Do czarnego, popołudniowego płaszcza — czarne, prawdziwe, pantofelki i torebkę, ale zato jaskrawo różowy, lub lila kapelusik, szalik i rękawiczki! Beżowy płaszczyk zestawia się z bordo pantofkami, torebką i kapeluszem, ożywia się zaś ten strój złotym szalikiem i rękawiczkami. Brązowe suknie i kostiumy ozdabiać się najczęściej będą wszelkimi odcieniami zielonego pod warunkiem, że w połączenie to wprowadzimy jeszcze kolor trzeci, a więc np. rdzawy, lub biały.

Sensacją na miarę „światową” było pojawienie się kilku znanych eleganek z włosami obciętymi „a la garconne”. Specie w tej dziedzinie, przepowiadają rychły przewrót w zakresie uczesania. Czyżby piękna pani, dociekawszy się cierpliwie dostatecznie długich loków — miała je znowu poświęcić na ołtarzu mody? Podobno.

Humor!

MUŻNA SIĘ ZAWSZE POROZUMIEĆ.

Pewien Anglik, przybywszy do Polski zatrzymał się w małym miasteczku i chcąc zamówić sobie posiłek, znalazł się w kłopotcie, gdyż nie wiedział jak się nazywała jajka.

— Jak się nazywa to? spytał karczmarza, pokazując na koguta, który przecha-dzał się po podwórku.

- Kogut...
- A jego żona?
- Kura...
- A dziecko kurcy?
- Kurczę...
- A kurczę, zanim snicie się kurczę-tiem?
- Jajko...
- Doskonale! Przyj...

ZROZUMIAŁA.

Pani i pani sledzą przy obiedzie. Wcho-dzi pan i wka i melduje:

— Proszę pani, przyszedł jakiś cło-wiek i mówi, że musi z panią się porozu-mieć. Twierdzi, że jest to kwestia życia i śmierci.

— Niech mu Melania powie, że już je-śmy ułecpieczeni...

Idąc na bal podczas deszczu, lub mgły, na-celując swą główkę kapłurkiem z cekinami.

